Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Teze diplomové práce

Aplikace bonitních a bankrotních modelů na podnik Saint-Gobain Sekurit ČR spol. s.r.o.

Eliška Bursíková

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Cílem diplomové práce je pomocí aplikace bankrotních a bonitních modelů zhodnotit hospodářskou situaci společnosti Saint–Gobain Sekurit ČR spol. s r. o. v letech 2007 – 2013 a vymezit závěry a doporučení, jak na úrovni pro konkrétní podnik, tak pro využití modelů pro hodnocení vybraných podniků ČR.

V teoretické části diplomové práce jsou vymezeny teoretické přístupy jednotlivých autorů k bankrotním a bonitním modelům.

Na začátku praktické části je uvedena charakteristika společnosti a následně jsou uvedeny jednotlivé analytické výpočty českých i zahraničních bankrotních a bonitních modelů v přehledných tabulkách, doplněné o grafy a zhodnocení. Pro analýzu finančního zdraví společnosti byly vybrány tyto modely: Altmanův model (verze pro neveřejně obchodovatelné podniky), Beaverova profilová analýza, Tafflerův model, Springate model, Zmijewski model, SAF 2002 (model založený na ratingovém hodnocení), Kralicekův rychlý test, Grűnwaldův index bonity, Index bonity IB, Bilanční soustava Rudolfa Douchy, Bisnode skóring.

Na závěr práce jsou zhodnoceny jednotlivé modely a vymezeny závěry a doporučení pro konkrétní společnost i pro výrobní společnosti ČR.

Klíčová slova: Bankrotní model, Bonitní model, Altmanovo Z-skóre, Beaverova profilová analýza, Tafflerův model, Springate model, Zmijewski model, Kralicekův Quicktest, Bilanční analýza Rudolfa Douchy

Cíl práce a metodika

Cílem diplomové práce je zhodnocení hospodářské situace společnosti Saint-Gobain Sekurit ČR spol. s r. o. v letech 2007 - 2013 a to na základě podkladových údajů společnosti pomocí aplikace bankrotních a bonitních modelů. Dílčími cíli diplomové práce jsou vymezit teoretické přístupy autorů k bankrotním a bonitním modelům, charakterizovat společnost, provést výpočty bankrotních a bonitních modelů, uvést návrhy a doporučení a to jak pro konkrétní společnost, tak pro využití modelů pro hodnocení výrobních společností ČR.

Teoretická část práce (literární rešerše) je založena na analýze odborné české i zahraniční literatury. Literatura je získávána v knižní i internetové podobě. Literatura v knižní podobě je získávána z knihovny ČNB a z městské knihovny Tábor, internetové zdroje jsou získané z internetového portálu J-store, Google books, databáze Národní technické knihovny v Praze. Pomocí této literatury jsou popsány jednotlivé modely, výpočty a následná kritéria hodnocení. Na začátku teoretické části práce je uveden krátký úvod k bankrotním a bonitním modelům. V následující části je již řešena problematika jednotlivých bankrotních a bonitních modelů a vymezeny přístupy jednotlivých autorů k modelům. Modely jsou rozděleny na bankrotní a bonitní. Mezi bankrotní modely jsou zařazeny Altmanův model (Altmanův model z roku 1968, verze pro neveřejně obchodovatelné společnosti na burze, verze pro nevýrobní společnosti), Beaverova profilová analýza, Beermanova diskriminační funkce, Bilderbeekův model, Tafflerův model, Ohlsonův model, Springate model, Zmijewski model, SAF 2002 (model založen na diskriminační analýze, model založený na ratingovém hodnocení) a model Ko. Bonitní modely představují Tamariho model, Kralicekův model, Grűnwaldův index bonity, Index bonity, Bilanční soustava Rudolfa Douchy (Bilanční analýza I, Bilanční analýza II, Bilanční analýza III.), Index IN (Index IN98, Index IN99, Index IN01, Index IN05).

Praktická část diplomové práce nejdříve představuje společnost Saint-Gobain Sekurit ČR spol. s r. o. z hlediska základních informací, historie a profilu společnosti a organizační struktury. Tyto informace byly získány z internetových stránek společnosti či přímo od vedení společnosti Saint-Gobain Sekurit ČR spol. s r.o.

Další část se již zabývá vlastním analyzováním společnosti a následným vyhodnocením finančního zdraví firmy. Výchozí metodou je deskriptivní analýza účetních výkazů (rozvaha, výkaz zisku a ztrát, výkaz cash flow a jejich příloh). Výsledky vybraných

bankrotních a bonitních modelů jsou analyzovány v letech 2007 – 2013 a následně jsou vyhodnoceny na základě stanovených kritérií. Pro analýzu finančního zdraví společnosti byly vybrány tyto modely Altmanův model (verze pro neveřejně obchodovatelné podniky), Beaverova profilová analýza, Tafflerův model, Springate model, Zmijewski model, SAF 2002 (model založený na ratingovém hodnocení), Kralicekův rychlý test, Grűnwaldův index bonity, Index bonity, Bilanční soustava Rudolfa Douchy.

V závěru praktické části je provedeno hodnocení podle skóringového modelu společnosti Bisnode Česká republika a.s.

Metodický přístup tzn. jednotlivé vzorce bankrotních a bonitních modelů i s tabulkami s konkrétně dosazenými položkami z účetních výkazů jsou z důvodů velkého rozsahu uvedeny v diplomové práci.

V závěru práce jsou shrnuty nejdůležitější poznatky, návrhy a doporučení.

Závěr

Z celkového pohledu si společnost Saint-Gobain Sekurit ČR spol. s r. o. vedla ve všech zpracovaných modelech (Altmanův model - verze pro neveřejně obchodovatelné podniky, Beaverova profilová analýza, Tafflerův model, Springate model, Zmijewski model, SAF 2002 - model založený na ratingovém hodnocení, Kralicekův rychlý test, Index bonity, Bilanční soustava Rudolfa Douchy, Bisnode skóring) velmi dobře až nadprůměrně. Největším problémy se projevily od roku 2008 do roku 2010, kdy společnost zasáhla světová ekonomická krize a obzvláště automobilový průmysl na kterém je společnost závislá a v tomto období se propadl objem výroby. V tomto období především v roce 2009 musela společnost propustit okolo 100 zaměstnanců a obrat poklesl o 20 %. Je, ale patrné, na základě provedených modelů, že společnost Saint-Gobain Sekurit ČR spol. s r. o. ekonomickou krizi zvládla velmi dobře, také díky specifickému způsobu financování nedošlo k velkému zadlužení společnosti a od roku 2012 dosahuje nadprůměrných výsledků. Specifický způsob financování se v modelech často projevoval, především proto, že společnost nevyužívá žádné cizí zdroje financování a měla během sledovaných let převážně nulové bankovní účty. Z tohoto důvodu také například nemohl být vyhodnocen Grűnwaldův index bonity, protože společnost nevykazuje ve sledovaných letech (2007 - 2013) žádné cizí zdroje, ke kterým se vztahuje úroková míra z úvěrů. Tento fakt, také poukázal na velmi dobré hodnoty v oblasti zadluženosti a také na větší podíl vlastních zdrojů ve společnosti.

Do budoucna by se společnost měla zaměřit na udržení finanční stability a pravidelně se vracet k propočtům jednotlivých bankrotních a bonitních modelů, ale i dalších indikátorů (nízká zadluženost, rentabilita, solventnost atd.), které by v případě negativních událostí mohly být vodítkem k eventuálně včasným opatřením. Velkou výhodou pro společnost je vyšší podíl vlastních zdrojů při financování společnosti, kterou by si měli vlastníci udržet i do budoucna.

Využití bankrotních a bonitních modelů v rámci výrobních společností v ČR je v současné době již poměrně na ústupu a společnosti mnohdy ve své podnikatelské praxi tyto modely již nevyužívají především z důvodů jejich náročnosti a také aktuálnosti. V praktické části diplomové práce je uveden „současný" model podle společnosti Bisnode a.s. (ratingová společnost), ve kterém jsou vidět značné odlišnosti od modelů, které byly sestaveny již před mnoha lety (např. původní Altmanův model z roku 1968, Tafflerův model z roku 1982 atd.). Model společnosti Bisnode a.s. bere do svého výpočtu v potaz mnoho vnitřních, ale i vnějších faktorů (ekonomických i neekonomických), které společnost ovlivňují a umožňuje tak komplexnější pohled na situaci společnosti, její stav a následný vývoj oproti dřívějším modelům, které byly sestaveny a tzv. nastaveny především pro určitý typ společností. Ale i přesto je důležitost i starších modelů nesporná a umožňuje systém včasného varování před možností bankrotu. Bankrotní a bonitní modely jsou základním vodítkem ke zjištění situace na trhu, ale je potřeba je přizpůsobit hodnocenému subjektu. Z diplomové práce vyplynulo, že model s poměrně největší vypovídací schopností je Almanův model, který umožňuje poukázat jak na hrozící bankrot, tak i na stav a vývoj důležitých ukazatelů (rentabilita, zadluženost, řízení aktiv atd.). Vysokou vypovídací schopnost má i Beaverova profilová analýza, která však neumožňuje zařadit podnik mezi bankrotující či zdravé společnosti, ale poukazuje na stav jednotlivých a ve společnosti poměrně důležitých ukazatelů. I Bilanční analýza Rudolfa Douchy má velkou vypovídací schopnost, ale je poměrně časově náročná a vyžaduje mnoho informací, jak vyplynulo z diplomové práce. Další modely, ať už bankrotní či bonitní (Tafflerův model, Springate model, Zmijewskeho model, model SAF, Kralicekův Quicktest, Grűnwaldův index bonity, Index bonity), které byly v praktické části použity, mají určitou vypovídací schopnost, ale je dobré je doplnit ještě například základní poměrovou finanční analýzou.

Seznam použitých zdrojů

1. ALTMAN, Edward I: *Bankruptcy, credit risk and high yield junk bonds*. Malden: Blackwell, 2002. 540 str. ISBN 0-631-22563-3.
2. BEAVER Wiliam H.: *Financial Ratios As Predictors of Failure*, Journal of Accounting Research Vol. 4, Empirical Research in Accounting: Selected Studies 1966 (1966), ISSN: 0021-8456.
3. DOUCHA, Rudolf.: *Finanční analýza podniku*. Praha: Ing. Zdenka Vostrovská, CSc. (VOX), 1996. 224 s. ISBN 80-902111-2-7.
4. GRÜNWALD, Rolf. *Analýza finanční důvěryhodnosti podniku*. 1. Vyd. Praha: Ekopress, 2001. 76 s. ISBN 80-86119-47-5.
5. KRALICEK, Peter. *Základy finančního hospodaření*. Přeložil Josef Spal. Praha: Linde Praha, 1993. 110 s. ISBN 80-85647-11-7.
6. LANDA, Martin. *Jak číst finanční výkazy*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2008, xv, 176 s. ISBN 978-80-251-1994-5.
7. MRKVIČKA, Josef. *Finanční analýza*. 2., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2006, 228 s. ISBN 80-735-7219-2.
8. NEUMAIER, Ivan a Inka NEUMAIEROVÁ. *Výkonnost a tržní hodnota firmy*. 1. vyd. Praha, 2002, 215 s. ISBN 80-247-0125-1.
9. OHLSON James A.: *Financial Ratios and the Probabilistic Prediction of Bankruptcy*. Jornal of Accounting Research, Vol. 18, No. 1. (Spring, 1980), ISSN: 0021-8456.
10. TAFFLER, J. R.*: Forecasting Company Failure in the UK Using Discriminant Analysis and Financial Ratio Data*, Journal of the Royal Statistical Society. Series A (General), Vol. 145, No. 3 (1982).
11. VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011, 246 s. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-3647-1.
12. ZMIJEWSKI Mark E.: *Methodological Issues Related to Estimation of Financial Distress Prediction Models*. Journal of Accounting Research. Vol. 22, Studies on Current Econometric Issues in Accounting Research (1984). ISSN: 0021-8456.